

BARNOMBUDET I UPPSALA LÄN

BOiU

018 69 44 99

boiu@boiu.se

gillaboiu

boiu.se

VERKSAMHETS-20 BERÄTTELSE 17

Hej! Hör gärna av dig!

Är du barn, ung, vuxen nära barn,
politiker, tjänsteperson eller vux-
en som arbetar med barn?

Ring, mejla eller kontakta oss på
sociala medier om du till exempel:

- har problem och **behöver hjälp**
- vill **ändra på något** i t ex skolan, vården eller samhället
- vill **veta mer om de rättigheter** som alla barn och unga har.

018 69 44 99

boiu@boiu.se

gillaboiu

boiu.se

Förord

Oj, vilket viktigt arbete – men det måste vara tungt?

OVANSTÅENDE ÄR EN av de vanligaste kommentarerna personalen på BOiU får när de berättar var de arbetar. Och det stämmer ju, framförallt att det är viktigt. Men vissa stunder och dagar kan det absolut vara tungt också. Att lyssna på en förtvivlad förälder med ett barn som har ett problem som inte blir löst, eller att vara frustrerad över världens tillstånd som syntes tydligt genom #metoo och som skapar så många flyktingar är två exempel på detta.

Men de allra flesta dagar är arbetet väldigt roligt. Att få chansen att vara med och se till att många barn får det bättre på en massa olika sätt är fantastiskt.

Under 2017 har föreningen utökats med fler medlemmar som vill bidra till att barnets rättigheter stärks och det är extra glädjande. Fler har blivit aktiva och bidrar med sitt engagemang och sina kunskaper, och fler följer och delar våra inlägg på sociala medier.

Vadå barnombudsmannen? Ni är ju inte män!

CITATET OVAN ÄR mycket vanligt och har sagts många gånger när vår kvinnliga personal besöker skolklasser. Utifrån dessa reaktioner, och för att ha ett mer genusneutralt och enkelt namn, byttes namnet från Barnombudsmannen i Uppsala till Barnombudet i Uppsala län vid årsmötet 2017.

I namnet syns nu också bättre att föreningen inte enbart arbetar i Uppsala kommun, utan även via avtal med Region Uppsala och satsar på hela länet.

BOIU FORTSÄTTER I sin strävan och arbetar målmedvetet för att barns rättigheter ska förverkligas i hela Uppsala län.

Gunilla Oltner, ordförande

5 bästa hos BOiU 2017

Vi ger stöd och råd, informerar, påverkar och stärker barns och ungas röster för att rättigheterna i FN:s barnkonvention ska gälla fullt ut i Uppsala. Det här är det som vi är stoltast över 2017.

Uppsalas yngsta magasin

NÄSTAN 30 STYCKEN 10–15-åringar ägnade en intensiv sommarlovsvecka åt att tillsammans göra det första numret av tidningen Ord, under ledning av BOiU i samarbete med Bibliotek Uppsala. Så roligt det var – och så bra det blev!

► tidningenord.se

Barnrätt som alla kan förstå

ETT BARNRÄTTSMEMORY, NÅGON? Eller kanske en berättelse om rättigheter som samtalskarta eller med tecken som stöd? Projektet Barnrätt för alla färdigställde material och hemsida under året – och så bra det blev!

► barnrattforalla.se

Medlemsökning

EN YNKA MEDLEM fattades för att medlemsantalet skulle ha fördubblats under 2017. Glädjande att så många tycker att vi gör bra saker och vill stödja oss!

► boiu.se/medlem

Barnrättskalendern

ÖVER 30 FEMTEKLASSER fick besök av BOiU då vi i början av höstterminen delade ut vår väggkalender med barnrättstema. Intensivt var det – och så bra det blev!

► boiu.se/material

Typsåhär

BOIU SÖKTE OCH fick folkhälsomedel från Region Uppsala för att via Facebook försöka nå ut med tips och stöd till stressade föräldrar och andra vuxna nära barn. Att sidan fick 179 följare första dagen visar att den fyller ett behov!

► facebook.com/typsahar

Innehåll

Förord	3
2017 i siffror	6
Organisation	8
Personal och styrelse	8
Vad vi gjorde 2017	9
Vi gav stöd och råd	10
Vi informerade	12
Vi påverkade	15
Vi stärkte barns och ungas röster	17
Avtal med Region Uppsala	19
Medlemsaktiviteter	19
Företagssamarbeten	19
Sociala medier och webb	20
Ekonomi	21

2017 i siffror

1500

exemplar av
Ord utdelade

4000

barn har fått del av
Barnrättskalendern
(ungefär)

1
oros-
anmälan
gjord

98

procent fler
medlemmar
än förra året

871

nya följare på sociala
medier (minst)

21

sommarjobbare
och praoelever

2000

barnrätts-
memoryn
tryckta

104

stödärenden

13 500

exemplar av Word utdelade

1 Barn-
rättspris-
vinnare

349

riksdagsledamöter fick
varsitt exemplar av
boken *Ser du mig*

128

arbetstimmar
ägnade
stödärenden

1672

unga har vi träffat

73

ungdomar
som skapat
tidningar hos
oss

41

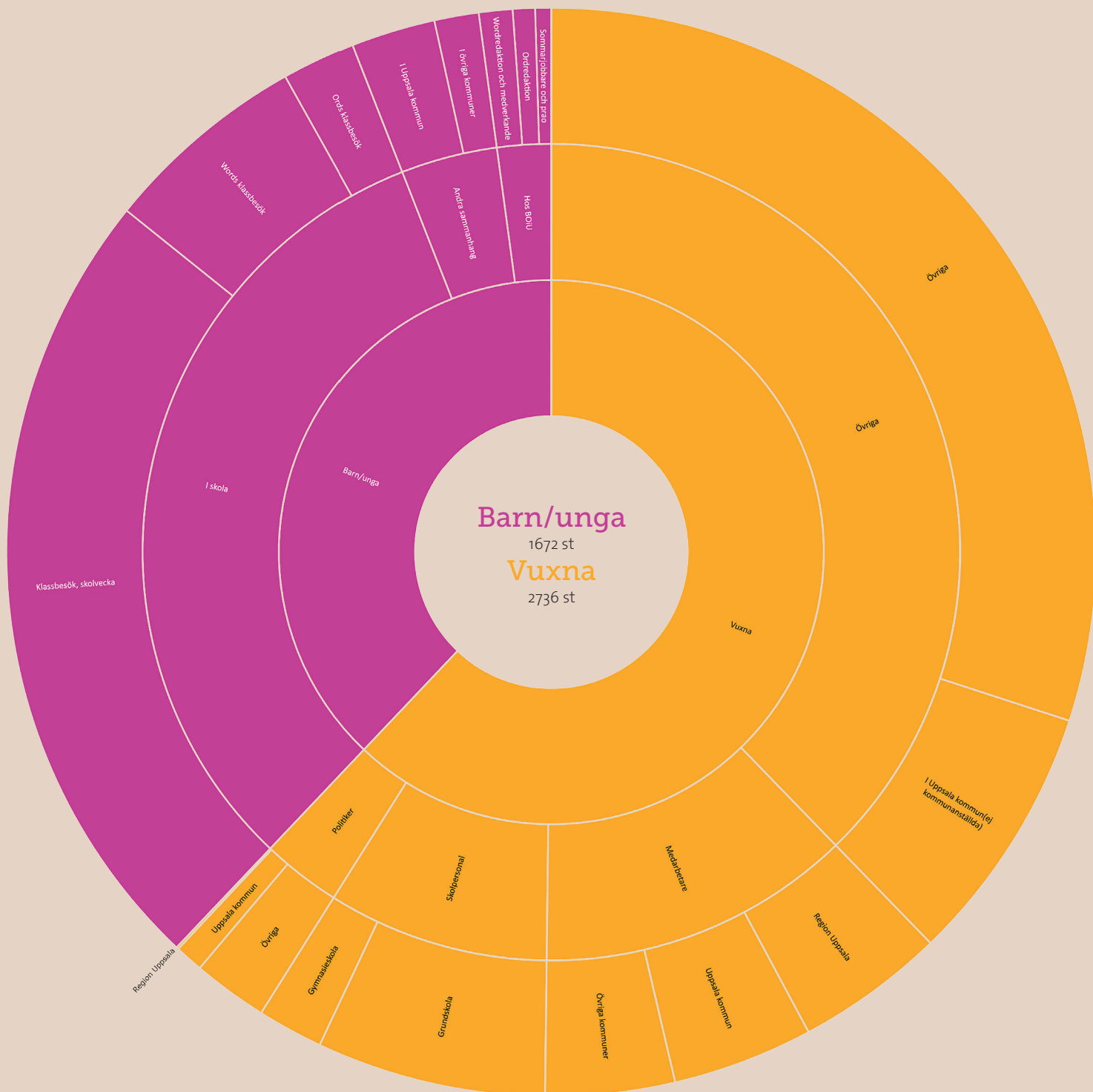
ansökningar om
Guldkantsbidraget
hanterade

17100

besökare till våra
webbplatser

2376

vuxna har vi träffat

Personer vi träffat

Sammanställningen nedan visar fördelning av personer vi träffat utifrån kategori. Personer vi träffat inom Arvsfondsprojekt och avtal med Region Uppsala är ej medräknade.

- Svårt att läsa? Förstora diagrammet på boju.se/2017/diagram

Organisation

Barnombudet i Uppsala län (BOiU) är en ideell förening som har funnits sedan 1988. Vi arbetar främst i Uppsala kommun och Uppsala län. Föreningens huvudsakliga finansiering kommer från Uppsala kommun och Region Uppsala med god komplettering av bidrag från Allmänna arvsfonden.

Föreningen hette vid bildandet 1988 Barnombudsmannen i Uppsala (bildades). BOiU bytte vid årsmötet 2017 namn till Barnombudet i Uppsala län (två år innan den statliga myndigheten Barnombudsmannen i Uppsala län).

Personal och styrelse

Anställda

Lisa Skiöld, Martin Price, Mårten Markne, Fredrik Norén, Anna Sabelström (Knas hemma), Åsa Tingström, Karin Mellin, Hanna Johansson☐, Josefin Högberg* (Barnrätt för alla), Samer Dirawi*, Erika Markgren^, Francesca Bertolino* (stöd).

Praktikanter under året: Erika Markgren, kandidatprogrammet i mänskliga rättigheter, Teologiska högskolan i Stockholm; Sara Gruselius, juristprogrammet, Uppsala universitet; Malin Gärdström, masterprogrammet inom barn- och ungdomsvetenskap, Stockholms universitet; Mariann Keserü, administratörskurs, Hermods vuxenutbildning i Uppsala.

* Påbörjad tjänst under året

☐ Avslutad tjänst under året

^ Visstidsanställd

Styrelse

STYRELSEN VÄLJS AV årsmötet på ett eller två år i taget.

Styrelsen bestod efter årsmötet 2017 av Gunilla Oltner, ordförande; Ulf Wennström, Emma Ericsson, Göran Hedefalk, Mohima Mumin, Johanna Fjellborg, Paulina Rodriguez Milovic.

Referensgrupp för avtalet med Region Uppsala

Anna-Karin Vaz-Contreiras, Jeanette Escanilla därefter Salima Farhad, Alf Ahlstedt därefter Eleonora Stålenhag, Thomas Eriksson, Birgitta Ekholm Lejman, Lisa Skiöld, Gunilla Oltner och Martin Price.

Styrgrupp för Knas Hemma

Lisa Skiöld, Gunilla Oltner, Anna Sabelström och Andreas Svensson från styrelsen i föreningen Knas hemma.

Styrgrupp för Barnrätt för alla

Lisa Skiöld, Carl Boström, Elin Blideskog, Eva Jansson. Styrgruppens arbete avslutades tidigt under året.

Medlemmar

DEN 31 DECEMBER hade föreningen 107 medlemmar, vilket i princip innebär en fördubbling av medlemsantalet under året (från 54 medlemmar).

Förklaringar till detta kan vara att årsmötet 2017 beslutade om kostnadsfritt medlemskap och att vi vid publika evenemang som Kulturnatten, Engagemangsmässa och juriststudenternas Kontaktdagar har varit tydligare än tidigare med att det är möjligt att bli medlem i föreningen.

Det här gjorde vi 2017

BOiU arbetar för att alla barn och unga ska få den hjälp de behöver och att alla barn och unga ska kunna påverka sin vardag och samhället.

Detta gör vi genom att ge stöd och råd, informera, påverka och stärka barns och ungas röster. På de följande sidorna beskriver vi vår verksamhet som den såg ut 2017.

Vi gav stöd och råd: sidorna 8–9

BOiU ger stöd och hjälp till barn och unga, och till vuxna som finns nära ett barn som behöver hjälp. Vi lyssnar, vägleder, hänvisar, stöttar, lobbar och medlar.

Vi finns på telefon, mejl, webb och sociala medier. Vi kan träffas om den som söker hjälp vill det.

Mer stöd och råd

På boiu.se har vi samlat länkar till ställen där barn och unga kan få stöd och hjälp.

boiu.se

Vi informerade: sidorna 10–12

BOiU informerar och utbildar om barnrätt och påverkan.

Vi träffar barn och unga, politiker och medarbetare, personal som möter barn och vuxna nära barn.

Material

På boiu.se finns mycket material om barns och ungas rättigheter att ladda ner. Där finns material både för barn och vuxna.

► boiu.se/material

Vi påverkade: sidorna 13–14

BOiU driver frågor som är viktiga för barn och unga i Uppsala kommun.

Vi granskar och ger stöd till Uppsala kommuns och Region Uppsalas arbete för barnets rättigheter. Mycket återstår att göra för att barns rättigheter fullt ut ska förverkligas i Uppsala.

Vi stärkte barns och ungas röster: sidorna 15–16

BOiU skapar möjligheter för barn och unga att påverka, och vi informerar om rätten att påverka. Oftast gör vi detta när vi träffar barn och ungdomar i skolor. Vi skapar också möten mellan barn/unga och beslutsfattare.

Sedan 2006 ger vi ut tidningen Word, som görs av och för gymnasieungdomar i Uppsala.

Vi gav stöd och råd

Vi ger stöd och råd via telefon och mejl om barns och ungas konkreta rättigheter och möjligheter att få den hjälp de behöver. Ärenden med stor variation kommer via telefon, mejl och sociala medier eller när vi träffar barn och unga.

Ärenden 2017

ETT NYTT SYSTEM för att rapportera stödärenden togs i bruk inför 2017, vilket har givit möjligheter att internt föra mer detaljerad statistik än tidigare. Underlaget av stödärenden är för litet för att några långtgående slutsatser ska kunna dras om vilka frågor som generellt varit aktuella för barns rättigheter i Uppsala under året.

Under 2016 blev flytt av ensamkommande den enskilt största kategorin för stödärenden hos BOiU, med hela 40 % av alla ärenden. 2017 sjönk detta drastiskt och alla ärenden som huvudsakligen rör ämnet flykt utgör tillsammans 16 % av årets stödärenden.

Inget enskilt ämnesområde sticker ut under 2017. Flest ärenden har handlar om rättigheter inom skola/förskola, vård och socialtjänst. Det är främst vuxna som hört av sig med frågor inom dessa ämnen.

Cirka 18 % av ärendena kom under 2017 direkt från barn och unga. Värt att notera är att vuxna i högre grad hört av sig utifrån att en instans inte har tillgodosett rättigheterna medan barn kontaktar BOiU som ett första steg.

Personalen BOiU har arbetat med stödärenden i effektiv tid cirka 128 timmar under året.

En orosanmälan gjordes under året.

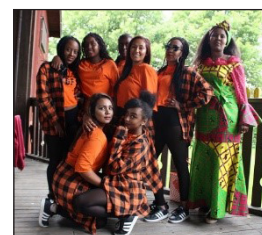
Guldkantsbidraget

GULDKANTSBIDRAGET AVSER ATT sätta guldkant på tillvaron för barn och unga, genom att föreningar, kommunal verksamhet och organisationer kan söka bidrag för att genomföra sommaraktiviteter som riktar sig till barn och unga upp till 20 år i Uppsala län.

Guldkantsbidraget delas ut av Uppsala läns Barnavårdsförbund. Fördelningen av bidraget beslutas av styrelsen för Uppsala läns Barnavårdsförbund. BOiU hanterar ansökningar och annan administration av bidraget sedan 2017.

2017 inkom 40 ansökningar, varav styrelsen för Uppsala läns Barnavårdsförbund helt eller delvis beviljade 31 stycken.

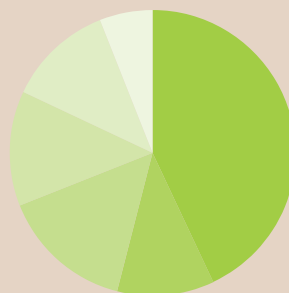
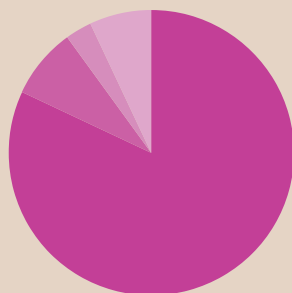
► Mer information på boiu.se/guldkant

Deltagare i föreningen Mutchos danskurs, ett av de projekt som fick Guldkantsbidraget.
Foto: Mutcho

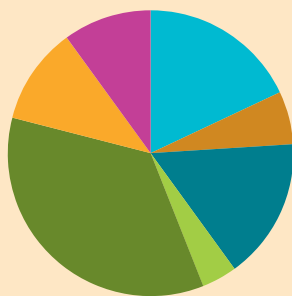
Hjälpsökande

Vuxna	Förälder
15–18 år	Övrig familj, inkl familjehem
12–15 år	Drabbad
Under 12 år	Vän/bekant
	Yrkesperson (skola, hälsa, vård)
	God man

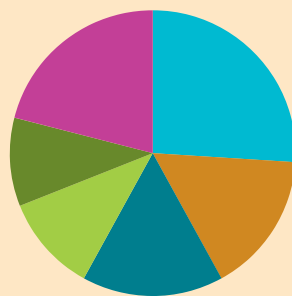

Ämnesområden

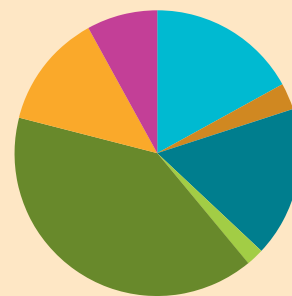
Familjekonflikter
Kränkningar
Flykt
Psykisk ohälsa
Rättighetsfrågor
Våld och/eller övergrepp
Övrigt

Alla
Antal: 104

Barn
Antal: 19

Vuxna
Antal: 85

Vi informerade

Vi informerar och utbildar barn, unga och vuxna om barnrätt och delaktighet. Vi träffar barn och unga, politiker och medarbetare inom kommun och Region Uppsala, personal som möter barn och vuxna nära barn. Olika verksamheter som möter barn och unga använder oss som informationskälla för att hitta material och tips.

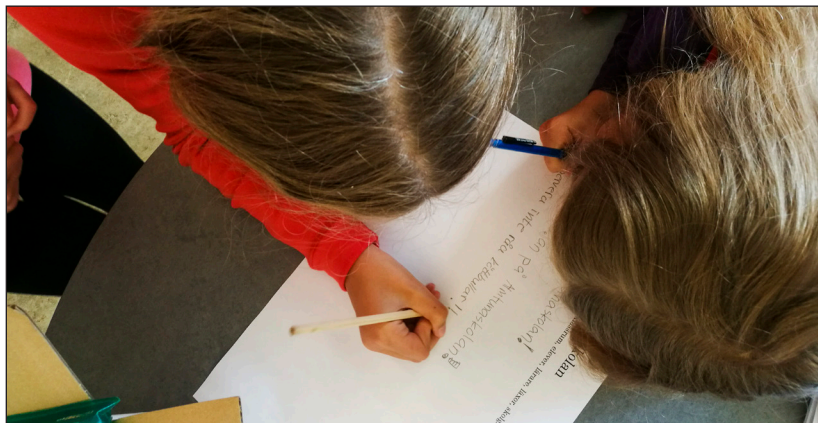
Vi har sett en ökad efterfrågan från kommunens verksamheter att utveckla barnrättsarbetet, och en fortsatt stor efterfrågan inom Region Uppsalas verksamheter.

Vecka 54

VECKA 54 ÄR BOiU:s satsning för att informera om barnets rättigheter och möjliggöra delaktighet hos skolelever. I Vecka 54 ingår barnrättslektioner och lunchhäng tillsammans med organisationer, verksamheter och politiker. Åsikter från eleverna sammanställs och tas vidare till beslutsfattare i berörda nämnder.

2017 genomfördes vecka 54 på högstadieskolorna Palmbladsskolan och Lysa, där vi höll barnrättslektioner i samtliga klasser. På den ena skolan genomfördes samtidigt #bytposition (nästa sida).

► boiu.se/boiu-i-skolan

Barnrättskalender

2016 TOG VI fram en mindre upplaga av en väggkalender med barnrättstema. Det blev en lyckad pilot och i början av höstterminen 2017 delade vi därför ut Barnrättskalendern för läsåret 2017–2018 till alla elever i över 30 femteklasser. Dessutom delades en kalender ut till varje klass på de 16 skolor vi besökte. Uppskattningsvis 4000 barn fick på detta sätt ökade möjligheter att lära sig sina rättigheter.

Syftet med kalendern är att ge fler barn möjlighet att lära känna sina rättigheter via daglig påminnelse i hemmet och skolan, till exempel vad gäller stöd och skydd, och att få påverka både sin vardag och samhället.

I samband med besöken genomförde vi en barn-

rättslektion och en påverkansövning i varje klass. Åsikter från eleverna sammanställdes och togs vidare till beslutsfattare i berörda nämnder.

Barnrättskalendern görs i samarbete med Länsförsäkringar och Wallins advokatbyrå och har gått att köpa i vår webbshop.

► [Bladdra i kalendern på boiu.se/material](http://Bladdra%20i%20kalendern%20p%C3%A5%20boiu.se/material)

Novemberkalendern

JULKALENDERN I NOVEMBER, den 20 luckor långa Novemberkalendern, genomfördes för andra året.

Varje dag i november fram till Barnkonventionens födelsedag den 20 november öppnades en ny lucka på hemsidan, där en av barnkonventionens artiklar lyftes fram med bland annat tips och intervjuer med barn.

Elever på Tunabergsskolan skriver ned vad de vill förändra i skolan vid ett av våra klassbesök med Barnrättskalendern.

Genomslaget var mindre än föregående år – eventuellt på grund av bristen på pristävlingmoment – men innebar också förhållandevis liten arbetsinsats.

► boiu.se/julkalender-i-november

Behöver du hjälp

EN GRUNDLÄGGANDE INFORMATION om rättigheter är att berätta för barn och närstående vuxna om var barn kan få hjälp i olika frågor. Därför sprider vi affischer till förskolor och skolor.

Vi har också haft många pluggannonser i UNT under året som visar till länksamlingen med stödfunktioner på boiu.se.

► boiu.se

#bytposition

#BYTPOSITION ÄR BOIU:S event där åldersmaktordningen sätts under lupp. Det genomfördes för andra gången under en vecka våren 2017. Inslag i sociala medier med hashtaggen #bytposition ifrågasatte vuxnas makt över barn och satte dem i skrattpel.

Ett kommunalråd deltog genom att vara elev i en högstadieskola en dag och fick också sitt eget arbete utvärderat ur barnperspektiv av elever på samma skola.

► boiu.se/bytposition

Samtal på BOiU

UNDER 2017 GENOMFÖRDES inget arrangemang i föreläsningsserien Samtal på BOiU.

Kulturnatten

SOM BRUKLIGT BJÖD vi in Kulturnattsbesökarna till vårt tält på Drottninggatan. Av planteringskrukor, flirtkulor och tandpetare fick barn skapa ett demonstrationståg med egna budskap för att förbättra barns och ungas fritid.

Demonstrationståget visades senare upp vid kommunfullmäktige till stor uppskattning.

Den från förra Kulturnatten populära barnrätts-

maskinen återkom och delade ut barnanpassad information om rättigheter. För vuxna besökare fanns information om rättigheter och föreningen. I samband med Kulturnatten fick föreningen ett 20-tal nya medlemmar.

Utbildningar

Dialogdagen – om de bästa sätten att lära sig av barn och unga

I NOVEMBER ARRANGERADES en utbildningsdag med ett 50-tal deltagare från framför allt vård och fritidssektor. Olika verksamheter presenterade hur de gjort för att ta in åsikter från barn och unga och ge dem inflytande över exempelvis ombyggnad av lokaler, sin egen vård och fritid och öka kvaliteten på beslut.

Dialogdagen var ett gemensamt arrangemang mellan de delar av vår verksamhet som inriktas på kommunalt respektive och regionalt arbete, och planeringen skedde också i samverkan med flera aktörer inom bägge områdena.

► Se filmer med presentationerna på boiu.se/dialogdag

Samverkansdagen

SEDAN 1999 ARRANGERAR vi Samverkansdagen, en studiedag om samverkan mellan olika yrkesgrupper. Över 200 blivande läkare, psykologer, sjuksköterskor och socionomer träffas och lär av varandra under samverkan.

2017 genomfördes två utbildningsdagar på temat När du misstänker att ett barn far illa.

Samverkansdagen genomförs inom avtalet med Region Uppsala.

Verksamheter inom Uppsala kommun som utbildats/fått verksamhetsutvecklingsstöd under året

FÖRSÖRJNINGSTÖD, ENHET MED fokus på barnfamiljer, Gottsunda familjecentral, grundskolerektorer och programrektorer gymnasiet, omsorgs-

Delar av Kulturnattens demonstrationståg för en bra fritid.

Kommunalrådet Caroline Hoffstedt och deltagande ungdomscoacher i #bytposition.

Barnrättspriset

BARNRÄTTSPRISET DELAS SEDAN 2011 ut av BOiU. Priset ska gå till en verksamhet eller person som arbetat aktivt med att stärka barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

Ungdomsgården Café Genomfarten tilldelades Barnrättspriset 2017, med motiveringen "För enträget arbete för unga i behov av en plats att finnas och synas på, och för sitt starka mottagande av unga ensamkommande med stort stödbehov. Genomfarten får Barnrättspriset i Uppsala 2017 – eftersom alla barn har rätt att må bra."

Ett lunchseminarium med pristagaren genomfördes och prisutdelningen skedde kvällstid på caféet med ett trettiotal gårdsbesökare närvarande, utöver särskilt inbjudna gäster.

► boiu.se/barnrättspriset

Personalen på Genomfarten med pris och diplom.

nämnden, barnskötare inom förskola som utbildar sig till förskollärare, Österledskyrkans fritids och musikskola.

Utbildningar utanför uppdraget med Uppsala kommun

I ENKÖPINGS KOMMUN har besökare och personal på fritidsklubbar och fritidsgårdar fått utbildning i barnrätt, liksom ledamöterna i Upplevelsenämnden. Fullmäktige i Knivsta har fått en utbildning om hur kommunen kan arbeta med barnets rättigheter.

Vi har också modererat konferenser om barn i missbruksmiljö, om stöd för föräldrar med kognitiva svårigheter och föreläst för de cirka 1100 deltagarna vid nationell konferens med Föreningen för familjecentralers främjande.

Knas hemma-ambassadörerna genomförde under året utbildningar i form av föreläsning eller workshop för socialtjänst, familjehem, studenter och andra i flera olika kommuner. Två ambassadörer agerade moderatorer under Skolfams och Allmänna barnhusets nationella konferens.

Nytt material

Dialogkartan

BOIU:S DIALOGKARTA ÄR en hjälp för beslutsfattare att navigera när de vill veta vad barn och unga tycker, eller vill låta barn och unga påverka beslut.

Kartan är tänkt att användas vid planering av dialog med barn och unga, och alltid under handledning av personal från BOiU.

En första version av Dialogkartan togs fram och testades under 2017. Kartan färdigställdes utifrån inkomna synpunkter tidigt 2018.

► Mer information på boiu.se/dialogkartan

Ser du mig?

BOKEN *Ser du mig?* – Nyanlända barn och unga berättar av BOiU:s tidigare medarbetare Karin Sehlin innehåller berättelser från barn och unga

som nyligen kommit till Sverige. Boken gavs ut 2017 av Karin Sehlin med stöd från Röda Korset. BOiU hanterade ekonomi, administration och distribution för att göra utgivningen möjlig.

► Beställ boken på butik.boiu.se

Verksamhetsstöd

VI TOG FRAM verksamhetsanpassat material för att olika kommunala verksamheter ska kunna ta fram barnrättsliga handlingsplaner och beslutsstöd. Detta användes under hösten med goda resultat.

Övrigt material

VI HAR SOM vanligt producerat mycket ”ad hoc-material” för exempelvis klassbesök och event.

Nya foldrar har tagits fram för Knas hemma och BOiU.

Webbshop

VI SKAPADE I början av året en webbshop för försäljning av våra tygkassar, reflexer och annat profilmaterial. Senare under året visade sig butiken framför allt värdefull för distribution av det fysiska materialet i projektet Barnrätt för alla.

Målet med webbshoppen är inte i första hand att dra in pengar, utan att sprida informationsmaterial om barnrätt. Barnrätt för alla-materialet är kostnadsfritt, och i de fall då vi tar betalt för material är det i första hand för att täcka en del av kostnaden för produktionen.

► Titta och handla på butik.boiu.se

Barnrätt för alla

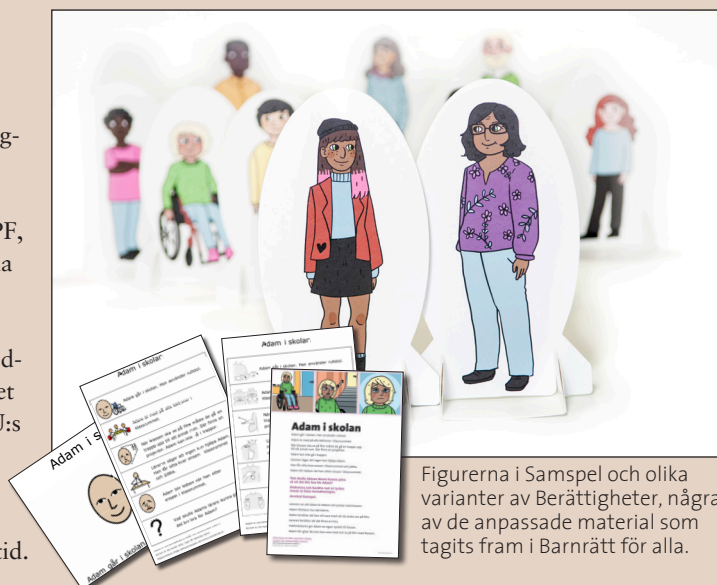
INOM PROJEKTET BARNRÄTT FÖR ALLA har det i samarbete med externa aktörer producerats konkret, lättläst material där barn oavsett funktionsvariation ska kunna lära sig mer om sina rättigheter. Bland materialet finns ett barnrättsmemory, diskussionsmaterial och tre korta filmer.

Målgruppen för materialet är barn i särskolan, barn med NPF, nyanlända barn och yngre barn. Delar av materialet finns i olika varianter för att så många barn som möjligt ska kunna lära sig om sina rättigheter.

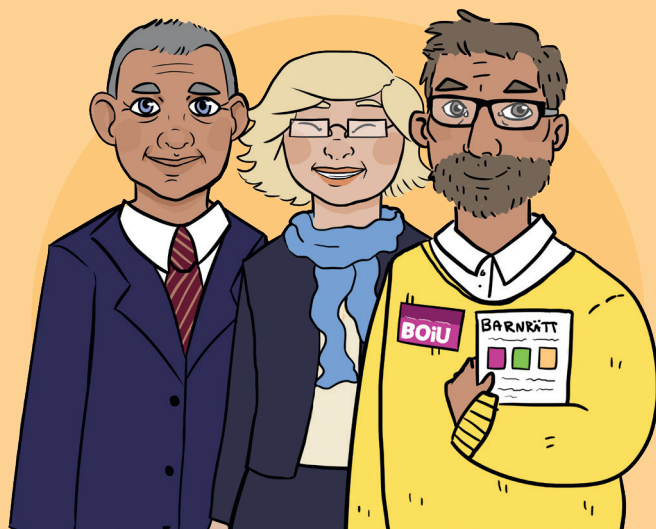
Allt material finns samlat på projektets hemsida för gratis nedladdning och är tillgängligt för hela Sverige. En del av materialet finns att beställa kostnadsfritt mot fraktersättning genom BOiU:s webbshop.

Barnrätt för alla är ett Arvsfondsprojekt som avslutas i april 2018. Det fysiska materialet sprids så länge det finns kvar, och ambitionen är att hemsidan ska finnas kvar under överskådlig tid.

► barnrättföralla.se

Figurerna i Samspel och olika varianter av Berättigheter, några av de anpassade material som tagits fram i Barnrätt för alla.

Vi påverkade

BOiU lyfter frågor som är viktiga för att barnets rättigheter ska gälla för alla barn i kommunen och regionen. I vårt arbete ingår granskning av kommunens och regionens arbete för barnets rättigheter. Vi utgår från rapporter, forskning, enskilda som hör av sig och sakfrågor som vi undersöker.

Fokusfrågor 2017

ÅRSMÖTET 2017 ANTOG en handlingsplan där ett antal fokusfrågor under arbetsområdet Påverkan valdes ut: Likabehandling, Sexuella övergrepp (förebygga, stöd, rutiner), Föräldrastöd och Psykisk ohälsa. Nedan finns en genomgång som visar hur det gick. Utöver de frågor som årsmötet valde ut har vi även arbetat med en del andra, till exempel frågor sedan föregående år.

Barnrättsliga beslutsprocesser

EFTERSOM VIKTIGA SKRIVNINGAR kommit in i kommunens mål och budget 2016 var detta inte den högst prioriterade påverkansfrågan, men vi har fortsatt arbeta med den.

Under 2017 har det goda samarbetet med enheten för social hållbarhet på kommunledningskontoret fortsatt utvecklas. De har använt sig av och förordat våra metoder och material i utbildningssammanhang inom kommunen.

Likabehandlingsarbete

UNDER 2017 HAR vi börjat använda begreppet likarättsarbete för att betona att det inte handlar om att personer ska behandlas lika, utan att de har lika rättigheter.

BOiU:s mål med arbetet är att kvaliteten på förskolors och skolors arbete med likarättsarbete ska höjas och personalen ska få utbildning.

Detta har varit i stort fokus under året, då mycket tid har lagts på en projektansökan om att ta fram en webbutbildning som vänder sig till barn/elever, personal och närstående vuxna. Projektet blev till slut beviljat av Arvsfonden i februari 2018.

Webbutbildningens syfte är att stärka barns och ungas psykiska hälsa, oavsett om den påverkas negativt av problem i hem eller förskolan/skola, eller beror på kränkningar eller otrygghet. Här ska

också finnas information om personalens anmälningsplikt och socialtjänstens roll.

Barn i ekonomiskt utsatta familjer

BOIU DREV UNDER 2016 på frågan om att skolan ska vara avgiftsfri och var delaktiga i att ta fram underlag för beslut. Beslut togs i utbildningsnämnden i början av 2017. Nu pågår en process där skolorna tar fram rutiner och material för att klara detta.

Även om det är en del steg kvar så är detta ett stort steg framåt för likvärdigheten som kan minska risken att barn i familjer med begränsad ekonomi riskerar att gå miste om undervisning.

Sexuella övergrepp inom skola och förskola

SE LIKABEHANDLINGARBETE OVAN.

Föräldraskapsstöd

UNDER 2017 SÖKTE och fick BOiU folkhälsomedel från Region Uppsala för att skapa en kanal via Facebook för att nå föräldrar och vuxna nära barn med tips och råd. Den kom igång i september under namnet Typsahär.

► [facebook.com/typsahar](https://www.facebook.com/typsahar)

Amnesti

BOIU HAR SAMARBETAT med nätverket #vistårinteu bland annat genom att göra utskick till partier

BOiU i media

BOIU FÖREKOM 15 gånger i redaktionella inslag under 2017. En av de sommarjobbade kommunutvecklarna fick en insändare publicerad. Under 2017 skrevs inga debattartiklar från BOiUs personal. En orsak var att den ekonomiska situationen tog mycket energi att hantera, en annan att påverkansfrågor istället drevs utanför media – till exempel med motsvarande debattartikel som skickades tillsammans med #vistårinteut direkt till ombud för några partiers stämmor.

► Äldre mediainslag finns på BOiU:s hemsida: boiu.se/press

Nyhetsinslag och intervjuer

Datum	Rubrik	Medium
2017-02-26	Tystnad tagning i lekparken	UNT
2017-02-27	Barnombudsmannen i Uppsala kan tvingas skära ner	SR Uppland
2017-02-27	Tidningen Word hotas efter Barnombudsmannens nedskärningar	SR Uppland
2017-03-02	Hallå där, Anna Sabelström	Uppsalatidningen
2017-03-07	De utbildar anhöriga om drogmissbruk	SVT Uppland
2017-03-29	Martin Price om åldersgräns för att se digitala journaler	SR Uppland
2017-04-20	Svenska 15-åringar mår dåligt enligt Pisa-undersökning	SR Uppland
2017-04-27	Ännu en intressant dag på Vitalis-konferensen	inera.se
2017-05-15	Om mobbning och Kiva	SR Uppland
2017-08-21	Agnes, 5, får inte gå på fritids	SVT Uppland
2017-09-01	Nekade barn plats – förskola fick hot	UNT
2017-09-05	Kommunen kräver svar från förskola	UNT
2017-10-18	Kommunen: ge barnet en förskoleplats	UNT
2017-11-21	Café Genomfarten får Barnrättspriset	UNT
2017-12-15	Uppsala familjen splittras imorgon	UNT

Debattartiklar och insändare

Datum	Rubrik	Medium
2017-08-17	Vi ska inte behöva ljuga om hur vi mår	Uppsalatidningen

inför deras stämmor och träffa några av länets riksdagsledamöter för att trycka på för amnesti för de ensamkommande som kom hösten 2015.

BOiU:s engagemang kring och distribuering av boken *Ser du mig?* var också en del av detta (se Vi informerade). Den skickades bland annat till alla riksdagsledamöter samt regeringen.

Psykisk ohälsa

OMRÅDET PSYKISK OHÄLSA är utifrån ett förebyggande perspektiv brett och täcks på sätt och vis in i alla övriga punkter. BOiU har genom symposium om alkohol och droger lyft några av riskfaktorerna. Se även Likabehandlingsarbete ovan.

Barnets rättigheter i Uppsala läns kommuner **VI HAR FORTSATT** processen att utveckla samarbete med de övriga kommunerna i länet. Har fört samtal med Knivsta, Enköping och Östhammar. Har utbildat kommunfullmäktige i Knivsta samt en nämnd och en avdelningsmedarbetare i Enköping.

Inga färdiga samarbeten skrivna men samtal pågår fortfarande med Östhammar och Enköping.

Barnskyddsrådet

BARNSKYDDSÅRÅDET VERKAR FÖR att barn som behöver skydd ska få bättre hjälp. Rådet ska öka kunskapen och samarbetet inom och mellan olika

professioner och verksamheter, och arbeta för samverkan och verksamhetsutveckling utifrån barnets rättigheter.

Genom samarbete i och ordförandeskap för Barnskyddsrådet i Uppsala län har vi 2017 anordnat två kostnadsfria utbildningsdagar.

Dagen med tema Sekretess och informationsöverföring när barn misstänks fara illa arrangerades med personal i verksamheter som möter barn som behöver skydd som målgrupp. Dagen Alkohol och droger bland barn, unga och familjer vände sig till personal i verksamheter som möter barn som missbrukar eller är anhöriga till missbrukare.

Barnskyddsrådet administreras inom avtalet med Region Uppsala.

► Läs mer på boiu.se/barnskydd

1177

GENOM AVTALET MED Region Uppsala ingår BOiU i nätverket av sakkunniga granskare av texter till 1177.se, där vi granskar texter med barnrättsperspektiv.

BOiU har också varit rådgivare vid genomförandet av direktåtkomst av vårdjournaler via internet för minderåriga, både nationellt och för Region Uppsalas arbete.

Vi stärkte barns och ungas röster

Vi skapar möjligheter för barn och unga att påverka och vi informerar om rätten att påverka. Oftast gör vi detta när vi träffar barn och ungdomar i skolor. Vi skapar också möten mellan barn/unga och beslutsfattare.

Unga på BOiU

Kommunutvecklare

17 UNGDOMAR SOMMARJOBBADE i tre veckor med att lära sig om barns och ungas rättigheter och att få sin vilja igenom i en samhällsfråga som de valt.

Förebyggande av psykisk ohälsa, mer vegetarisk skolmat, ökad trygghet vid Resecentrum samt ensamkommande ungdomars situation var några teman som sommarjobbarna valde att engagerade sig i. Flera grupper hade svårt att få till tydliga mätbara resultat, en rimlig konsekvens av att

de jobbade med väldigt komplexa problem som kräver stora insatser och långsiktigt arbete.

Praoelever och ungdomscoacher

VI HADE I olika perioder 4 praoelever som producerade material till hemsida, Word och sociala medier samt gav oss sina perspektiv på vår verksamhet. Inom eventet #bytposition engagerade vi 2 ungdomscoacher.

Nästan hela Ord-redaktionen, framsidan på Ord #1 och en årskurs 9 som uttrycker åsikter vid klassbesök inför framtagandet av Ord.

Ord

VECKAN EFTER MIDSOMMAR 2017 skrevs, fotograferades och tecknades första numret av Ord – "Uppsalas yngsta magasin" – av en redaktion om nästan 30 stycken 10–15-åringar i två åldersindelade grupper. Redaktionerna höll till på Stadsbiblioteket och Gottsundabiblioteket.

Liksom vid arbetet med Word så bestämdes innehållet av deltagarna, även om många idéer var förberedda i förväg av personal från BOiU. Kommunikationen kring layout och slutlig utformning skedde efter produktionsveckans avslutning per sms och chatt med de deltagare som ville.

Tidningen distribuerades vid skolstart till i första hand alla bibliotek i kommunen och de 14 skolor som deltagarna kom från.

Produktionen av Ord hade föregåtts av klassbesök i några årskurs 5, 7 och 9 för att kunna ta fram form, texttyper och innehåll som skulle kunna vara tilltalande för målgruppen.

Ord genomfördes i samarbete med Bibliotek Uppsala, med bidrag från MUCF och inom ramen för Sommarkul.

► Läs tidningen på tidningenord.se

Ungdomsredaktörer

TVÅ SKRIBENTER I Wordredaktionen deltog som ungdomsledare under arbetet med Ord.

Vecka 54

I VECKA 54 samlar BOiU in, sammanställer och skickar vidare åsikter till beslutsfattare i berörda nämnder. Läs mer under Vi informerade.

Knas hemma-ambassadörerna Andreas och Emiliya var moderatörer för den nationella konferensen om placerade barns skolgång som arrangeras av Skolfam och Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

Knas hemma

KNAS HEMMA-AMBASSADÖRER MEDVERKAR som informanter i rapporten *Insatser för bättre psykisk och fysisk hälsa hos familjehemsplacerade barn* från Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, har för andra gången intervjuats av Myndigheten för vårdanalys angående systematisk uppföljning av den sociala dygnsvården, och har bidragit med feedback på en handbok för socialtjänsten som Unicef tagit fram.

Framsidor på de fem nummer av Word som gavs ut 2017.

▶ Alla nummer av Word finns på tidningenword.se

Word

WORD HAR LIKSOM tidigare planerats, producerats och distribuerats av gymnasieungdomar i Uppsala, med ungas perspektiv. Den har delats ut på gymnasieskolor, och på andra ställen där unga finns, samt till politiker med flera.

Fem nummer gavs ut under 2017, med tema Fördomar, Relationer, Nystart, Psykisk ohälsa, Jul.

Under våren gjordes en satsning på en ny webb- och poddredaktion, som under en period producerade en hel del material till hemsidan. Efter inledande entusiasm gick webbredaktionen på sparlåga under resten av året. Tanken är att istället framöver satsa på inlägg i sociala medier.

Ett centralt annonsavtal mellan BOiU och Uppsala kommun medförde en stor ökning av information om verksamheter i kommunen genom Word jämfört med 2016, då endast ett fåtal tog möjligheten att annonsera.

Avtal med Region Uppsala

Sedan 2012 har föreningen Barnombudet i Uppsala län arbetat för Region Uppsala enligt avtal. Centralt i avtalet har varit att tillhandahålla en funktion benämnd "barnrättsombud", tidigare "länsbarnombudsman."

ARBETET UTGÅR FRÅN fyra teman för systematiskt genomförande av barnets rätt i Region Uppsalas handlingsplan för barnets rätt 2013–2017: Kunskap om barns behov och rättigheter, barnrättsperspektiv i beslut som rör barn, dialog med barn och

unga, samverkan och rutiner för skydd och stöd.

En fullständig redovisning av verksamheten inom avtalet med Region Uppsala sker separat från BOiU:s verksamhetsberättelse.

► Läs mer på boiu.se/region

Medlemsaktiviteter

Vi har haft ett tillfälle med utbildning i barnrätt för medlemmar i föreningen.

Företagssamarbeten

BOiU har under året lagt arbete på att hitta fler samarbetspartners inom privat sektor.

ETT LYCKAT SAMARBETE är det med med Länsförsäkringar Uppsala och Wallins advokatbyrå, som gjorde det ekonomiskt möjligt att trycka och distribuera Barnrättskalendern i stor skala.

BOiU har bland annat blivit presenterade i morgonsoffan på företagsnätverket Vakna Uppsala inför drygt 150 lokala företagare.

Sociala medier och webb

Sociala medier

FACEBOOK ÄR DET sociala medium där BOiU har flest följare och även mest interaktion med följarna.

På Facebook är BOiU liksom tidigare störst i åldersgruppen 35–44 år, och de allra flesta följarna har angivit att de är kvinnor.

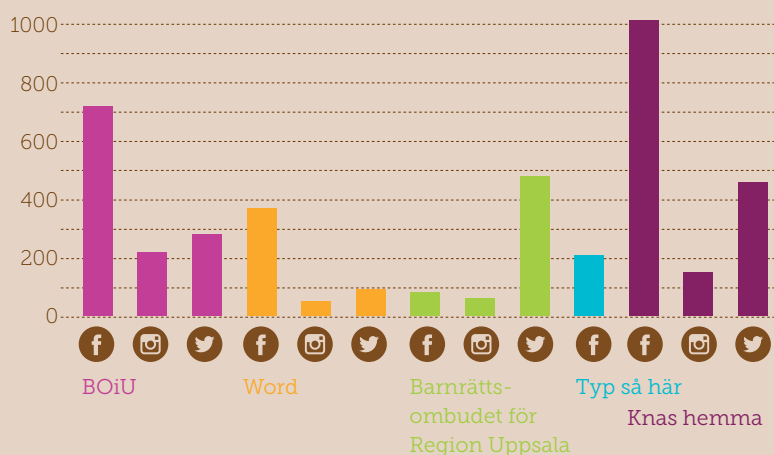
Målet för Typ så här är att nå upp till 500

följare efter 2 år, och efter ett halvår i projektet 2017 kom vi nästan halvvägs.

BOiU har även konton på Snapchat, Kik och Whatsapp. Dessa används inte aktivt utan finns som en möjlig kontaktväg för hjälpsökande barn och unga.

Words sociala medier har i princip varit inaktiva sedan 2015.

Antal följare på sociala medier (2017-12-31)

Besökare på webbplatser

boiu.se hade över 12 000 unika besökare under 2017, relativt jämnt fördelade över året med en dipp under sommarmånaderna.

De cirka 3100 unika besökare på **tidningenword.se** fördelades jämnt över året, trots att inga nya artiklar lades ut på hemsidan efter maj.

Barnrättföralla.se hade cirka 1700 unika besökare under året, de allra flesta efter den kompletta sidans lansering i november. Drygt 2000 filer med barnrättsmaterial laddades ner från sidan under november och december.

Tidningenord.se hade blygsamma 300 besökare.

Ekonomi

Från en budget i obalans någon vecka före årsmötet 2017, har vi nu gått till ett plusresultat med hjälp av kreativa och utvecklande insatser av verksamheten.

[Ekonomisk översikt, se nästa uppslag.](#)

Intäkter

BOIU HAR FÅTT in större intäkter än vi budgeterat för. Våra största intäktskällor är som tidigare i form av överenskommelse med Uppsala kommun, inklusive avtal om köp av annonser i Word som var avgörande för att klara krisen i början på året, och avtal med Region Uppsala.

2017 fick vi också bidrag för specifika ändamål: folkhälsomedel från Region Uppsala, totalt 250 000 som vi fördelar på två år, och därmed över tre års budgetar; ersättning från Uppsala läns Barnvårdsförbund för att administrera Guld-kantsbidraget; och tillsammans med Bibliotek Uppsala sommarlovspengar från MUCF för att skapa tidningen Ord.

Värt att särskilt framhålla är samarbetet med Länsförsäkringar Uppsala och Wallins advokatbyrå som gjort det ekonomiskt möjligt att trycka och distribuera Barnrättskalendern.

Vi har också fått in en del intäkter som berör köp av produkter i vår webbshop. Intäkterna för boken *Ser du mig?* motsvarar ungefär portot för att skicka boken.

Separat från BOiU:s ordinarie budget ligger Arvsfondens bidrag till pågående projekt. År 3 för Barnrätt för alla inleddes i april 2017 och omfattar 2 026 000 kronor. Knas hemma inleddes i februari och har fått 1 042 000 kronor. Förutom att de pengarna möjliggör fler personal än de som syns i denna budget, så bidrar de också till minskade fasta kostnader för till exempel hyra.

Totala utfallet på intäkter 4 132 300 kronor.

Utgifter

EFTERSOM VI HAR haft personalbyte i ekonomi-administratörstjänsten under året har en del poster hamnat på andra platser i utfallet än hur tanken var i budgeten, men i stort har verksamheten följt budgeten. Tack vare ökade intäkter har vi också kunnat ha ökade kostnader som relaterat till de bidragen och ersättningarna.

En inte obetydlig kostnad har besparats på trycket av tidningen Word. Kostnaden påverkas av sidantalet i varje nummer, men framförallt handlar det om att tidningen blev momsbefriad under året, efter tips från tryckeriet.

Total utfallet på utgifter blev 4 001 000 kronor.

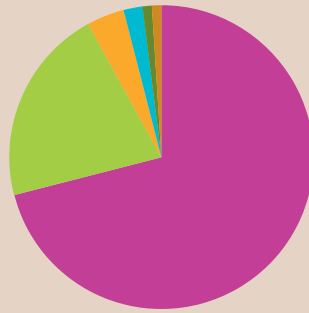
Kommentarer

FRÅN EN BUDGET i obalans någon vecka före årsmötet 2017, har vi gått till ett plusresultat med hjälp av kreativa och utvecklande insatser av verksamheten.

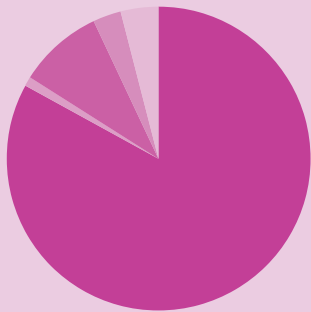
De 131 000 kr som nu går in i det egna kapitalet behövs för att skapa en trygghet för organisationen inför framtiden och möjliggöra vissa aktiviteter som inte kunnat planeras vid budgetens beslutande vid årsmötet.

Kostnader*

Kanslikostnader	Verksamhet
Region	Styrelse
Word	Ord

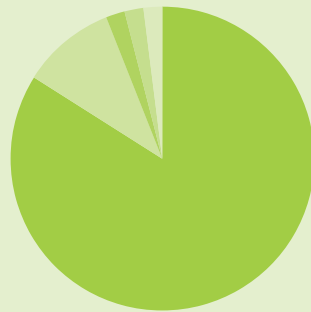

* exkl Arvsfondsprojekt

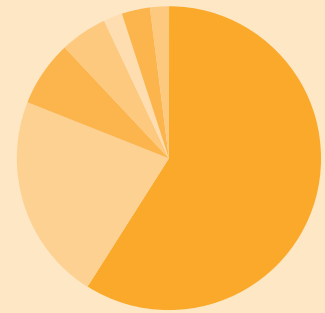
Kanslikostnader

Personalkostnader
Utbildning
Lokalkostnader
Kontor och teknik
Övrigt

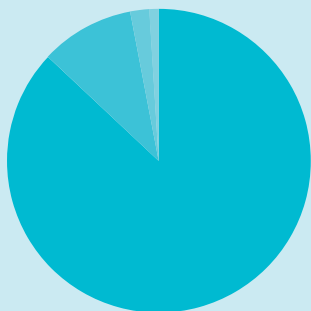
Region

Personalkostnader
Lokalkostnader
Kontor och teknik
Verksamhet
Övrigt

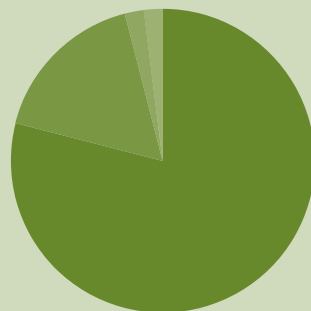
Word

Tryck
Reklamskatt
Pr
Redaktion
Distribution och utgivarkostnad
Kontor, teknik
Löner redaktion

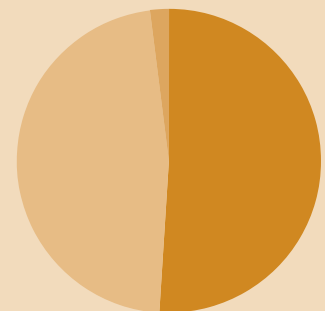
Verksamhet

Information, pr, opinion
Evenemang
Barns och ungas röster
Övrigt

Styrelse

Arvoden
Utbildning
Möteskostnader
Utlägg

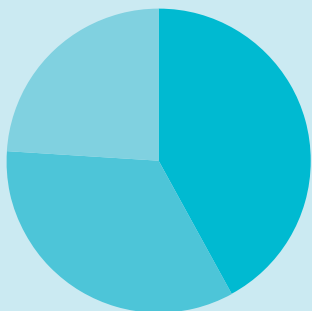

Ord

Personalkostnader
Tryck
Övrigt

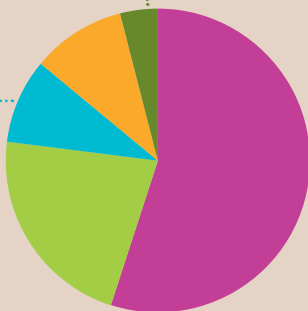
Övriga bidrag

Folkhälsomedel Elevhälsoprojekt
Barnvårdsförbundet (Guldkantsbidraget)
Folkhälsomedel föräldrastöd (Typ så här)

Intäkter*

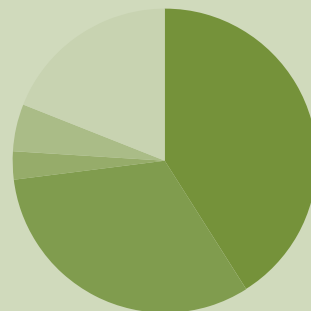
Bidrag Uppsala kommun
Avtal Region Uppsala
Övriga bidrag
Annonser Word
Övrigt

* exkl Arvsfondsprojekt

Övriga intäkter

Samarbeten och försäljning
Ord
Medlemsavgifter
Föreläsningintäkter
Övriga intäkter

BoIU ekonomiskt utfall jämfört med budget 2017

Exklusive Arvsfondsprojekt

Aktivitet	Budget 2017 (kr)	Utfall 2017 (kr)	Utfall i %
Intäkter	3 910 780	4 132 300	106
Medlemsavgifter	5 000	2 650	53
Bidrag	3 455 780	3 529 780	102
<i>Uppsala kommun</i>	<i>2 288 880</i>	<i>2 288 880</i>	
<i>Region Uppsala</i>	<i>918 900</i>	<i>918 900</i>	
<i>Folkhälsomedel upplösta från 2016</i>	<i>135 000</i>	<i>135 000</i>	
<i>Barnvårdsförbundet</i>	<i>113 000</i>	<i>113 000</i>	
<i>Folkhälsomedel föräldrastöd</i>	<i>-</i>	<i>74 000</i>	
Övriga intäkter	450 000	599 870	133
Kostnader	3 882 600	4 001 012	103
Verksamhet	120 000	95 728	80
Styrelse	27 000	22 631	84
Kanslikostnader	2 536 000	2 818 832	111
Word	199 000	151 060	76
Ord	-	37 291	-
Läns-BO	920 600	865 559	94
Elevhälsoprojekt	80 000	9 911	12
Föräldrastöd	-	-	-
Verksamhetsresultat	28 180	131 288	

Det här vill vi

BOiU vill att FN:s barnkonvention ska förverkligas.

Barn och unga ska ha kunskaper om sina rättigheter, och våga och vilja kräva sina rättigheter.

Vuxna ska våga och vilja ge mer makt och stöd till barn på barns villkor, och se barns egen kompetens.

Så här gör vi

Vi vet att det vi gör har stor betydelse för många barn och unga i Uppsala.

Barnombudet i Uppsala län är den som ser till att barns rättigheter gäller på riktigt. Vi ger konkret stöd till barn och unga som behöver det. Vi möter barn, unga, yrkespersoner, forskare och beslutsfattare. Vi lägger fram förslag och opinionsbilder.

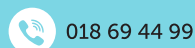
Barnombudet i Uppsala län är en ideell förening som har funnits sedan 1988. Vi arbetar i Uppsala kommun och Uppsala län. Föreningen får sin huvudsakliga finansiering av Uppsala kommun och Region Uppsala.

Tycker du att barns rättigheter är viktiga? Bli medlem!

Som medlem håller du med om att alla barn är lika mycket värda, och att alla har rätt att uttrycka sina åsikter och bli lyssnade på. Medlemskapet är kostnadsfritt!

► Läs mer på boiu.se/medlem

Omslagsillustration: Rebecca Karlén
Läs verksamhetsberättelsen digitalt på boiu.se/2017

Barnombudet i Uppsala län – en ideell förening. Organisationsnummer 817602-5198.
Verksamhetsberättelse 2017.